

GAZETA HUNEDOAREI

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, SOCIAL ȘI DE INFORMAȚII

ABONAMENTUL :

pe un an . 100 Lei || pe 3 luni . 25 Lei
pe 6 luni . 50 Lei || un exemplar 2 Lei

APARE SĂPTĂMÂNAL

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

ADMINISTRAȚIA :

Deva, Strada Regina Maria 12

Jălbarii.

Sunt cinci ani de când periodic la apropierea fie cărei ermi, jurnalele scriu în coloane întregi despre starea disperată în care au fost aruncați și uitați funcționarii statului. Cinci ani numără un lung șir de zile una mai neagră mai mizeră și mai chinată de cât cealaltă. Sărăcia s'a încuibat în casele acestor fii vitregi ai neamului și le-a ros ultima coajă de pâine uscată cu care să potolească foamea copiilor, ca și ultima pereche de nădragi prin care genunchii le-au eșit de mult afară. Cărmuitorii tot mai vajnici și mai încrezuți în forțele și competențele lor, se luadă de atâta amar de vreme să îndrepte starea țării și nu au ajuns nici barem să prieapă că unor conducători ar trebui să le fie jenă când ochii le cad din capul meselor încărcate la care se ospătează pe cârpiturile și zdrențele cu care acei de la care atârână bunul sau răul mers al afacerilor statului, sunt acoperiți. E o rușine pe care nici cel mai ne civilizat stat din pusturile lumii nu ar suferi-o. E o rușine pentru că peticele care acoper coatele acelor care au să învârtescă întreg mecanismul acestui stat și pe priceperea și sânguința cărora se reazemă tot bunul mers al afacerilor acestuia, sunt oglinda clară a priceperii cu care el este condus. Sluga rufoasă și lihnită, este semnul caracteristic al unui stăpân nepriceput și negospodar.

Este ușor lucru să bagi pumnul în gura celui care trebuie să asculte de ordine, când țipă după bucata lui de pâine, căci ai și stăpânirea și forța în mână, dar capabil va fi numai acela, care va scoate pe funcționari din rândul cerșetorilor, unde anii de mizerie de după război i-a aruncat. Se căută pe toate tonurile că se lucrează la refacere și normalizare dar

nu gândește nimeni că războiul refacerii nu se poate câștiga cu oastea flămândă și despuiată a acelor fără concursul și încordarea forțelor cărora nici un singur pas spre progres nu se poate face.

În gospodăria în care sluga nu trage la casă, lucrurile nu pot merge bine și acea gospodărie nu poate progresa.

De câteva săptămâni funcționarii se agită iarăși. Că vor isprăvi ceva, rămâne să se vadă. Statul are nevoie de economii și de nicăeri acestea nu se pot face mai lesne de cât rupând de la gurile copiilor slujbașilor, pentru că aceștia nu pot reacționa.

Pentru omul de stat care ajunge să soluționeze o criză financiară rupând dintr'un gol pentru a cerca să umple altul, aceasta nu este însă un certificat bun.

În zadar se va face economie de un miliard din lefurile care ar fi trebuit să fie plătite funcționarilor, căci aceștia ne mai puțin pune din cauza lipsei și a descurajării nici un fel de râvnă întru îndeplinirea datoriei lor, vor cauza pagube înzecite cât economia făcută din bunul lor.

Se pare însă că la stagnarea mersului afacerilor Statului se va adăuga de data aceasta și stagnarea progresului cultural.

Două sute de asistenți (profesori) ai Universității din Cluj, nemai putând suporta greutatea vieții cu cei 3000 lei lunari, au făcut cunoscut ministerului că în termen de o lună să-și caute înlocuitori, căci ei vor părăsi catedrele.

Cu atât mai bine ! Abia se va vedea scăpată țara de viitorii intelectuali, căci și cei existenți fac atâta larmă când li-i foame, dar ce va mai fi în viitor, dacă numărul lor se va înmulți ?

Al. Mănciulescu.

Cauzele greutății vieții și remediile ce se impun.

De: I. M.

Grija zilei de mâne desigur că este una dintre cele mai ponderoase din preocupările unui om și mai ales ale unui familist. Aceasta nu poate fi întrecută în gravitate și actualitate decât de grija zilei de azi, ori de trecut. (La datorii făcute pentru traiu.) Cum însă totul e numai relativ pentru cel ce a scăpat de grijile, chiar și ale anului curent se impun grijile ale celui viitor, și apoi ale bătrânețelor și urmașilor. Astfel se naște problema existenței materiale, tot relativă și ea, care rămâne pentru unii numai cea dintâi, ci și cea din urmă, deci singura problemă care-i preocupă.

Războiul a înmulțit prea simțitor numărul acestora, încât cei care în preocupările lor au datorințe și de alt ordin, fie moral, social ori științific, au fost siliți în mod fatal să fixa extremitatea lipsei de preocupări materiale la un viitor foarte apropiat dacă nu chiar la prezent, trecând apoi la trecut. Și cum nimeni nu poate servi la doi domni, vorba scripturii, preocupările de alt ordin de cât cel material vor rămâne pe planul al doilea. Eată motivul care produce specula și lipsa de conștiință datoriei, adică tot ce ni-se pare, sau este chiar, sub raport etic, moral.

Nu se poate deci concepe o asanare a vieții publice, fără ușurarea de sarcinile grijei materiale ale trecutului, prezentului și viitorului mai apropiat, pentru cei care ar trebui să stea în serviciul unei idei de ordin moral, social, ori științific. Ear aceasta iarăși nu se poate, decât prin reducerea la o limită mai apropiată de prezent a grijilor materiale ale acelor care favorizați de împrejurări ori de situație au știut

Dura lex sed lex.

de Al. Mănciulescu.

Gheorghe Călin, întors numai de trei zile din bătae, ședea abătut pe prispa bordeiului. Așezat în vatra satului, mic așa cum era bordeiul, fusese o vreme, mai înainte de a se porni bătaia, când era tot așa micuț ca și acum, dar curat și frumos, Călin simțea parcă o mândrie când, pe vreme rea, poftea mușterii lui să între în odaie. Zicem odaie, pentru că era una singură. Aici viețuiau toți ai casei, adică el Călin, Doda nevasta lui și Leanca fata lor, mică de trebuia să te uiți cu deamănuntul să descoperi colțul în care gângurea toată ziua ma...ma...ta...ta... Aceasta iarna, când omul nu-are încotro și trebuie să între în casă, măcar atunci când mânăncă și se culcă. Vara, cine se mai și gândește să dea prin casă, fie zi ori noapte. Pe lângă odaie, bordeiul lui Călin mai avea o tindă, în care și instalase uneltele lui de faur. Un foi mare în fund, la botul căruia veșnic dormita o grămăjoară de cărbuni stinși, dar care se aprindeau, ferbeau și se frământau, svârbind scântei în toate părțile, când foii începea să sufle în ei, de parcă aveau viață. Mai încolo o groapă, în care Călin îngropase o puțină și în care ședea îngro-

pat și el până la brâu în fața nicovalei, iar lângă peretele din spate pe o poliță de lemn: ilăul, barosul, un clește și câteva pile, alcătuiu tot atelierul ca și toată mobila. În schimb însă în odaie, Doda avea două paturi din scânduri așezate pe capre și acoperite cu velințe, masă și câteva scaune cumpărate de la târg, iar pe peretele din spre răsărit, o icoană multicoloră și un portret al lui Călin, de când făcuse armata. Puțin dar curat, căci Doda era femeie vrednică. Înaltă, subțirică, cu două coade negre strălucitoare pe spate, care eșeau ca doi șerpi de sub tistimelul roș cu marginile înflorate cu negru, fața măslinie dar de o regularitate în trasături și cu o pereche de sprâncene groase și arcuite, sub care adumbriți de gene lungi, străluceau doi ochi, mai negri ce murele și mai adânci ca marea. Doda era cu un cuvânt, tipul țigăncei frumoase.

De aceia lui Călin nici nu putea cineva să-i facă mai mare plăcere, de cât să-l întrebe când intra în fărârie, ce mai face Doda. Atunci pe fața lui se zugrăvea o mare bucurie. Vedeai cum i se umflă pieptul, între mușchii căruia puteai băga pumnul și-ți răspunde foarte mulțumit :

— Mulțumim Diale, ia cu ale gospodăriei — în timp ce privirile lui ținteau ușa odăiei,

de după care Doda trebuie să le fi simțit, atât erau de siredelitoare.

La acestea, pe care le lăsase când plecase la bătae, se gândea Călin. Acum, bordeiul se dărâpânase mai de tot. Pereții lui albi de mai înainte, erau țărcați ca o vacă bălțată, de lutul cu care Leanca, fetișoara crescută acum, încercase să-i repare pe unde ploile coșcoviseră varul. De pe perețele din dos, căzuseră loto-pane întregi de tencuială și pe acolo Leanca nici un încercase măcar să mai cărpească. Acoperișul scofălcit de tot și pleoștit de parcă mai să acopere de tot pereții cu streșinile lui.

Călin era și el om vrednic și odată întors, ar fi refăcut el totul, dacă Doda, care căzuse de doi ani la pat din lipsă și sărăcie, nu i-ar fi vândut sculele.

Ce era să facă o biată femeie ? Cât fusese sănătoasă, o dusesse ea greu, dar muncind, câștiga atât cât să poată trăi cu fata de pe o zi pe alta, până s'ar fi întors bărbatul, dar de când căzuse la pat, nu mai aveau nici ce se mânănce. Și așa azi foiiul, mâine nicovala, rând pe rând vânduse toate uneltele lui Călin, așa că nici el acum proaspăt sosit, nu avea pe ce pune mâna.

De aceia Călin stătea atât de abătut pe prispa bordeiului și gânduri amare îi frământau creierul.

să mute limita aceasta pt. ei în viitorul prea îndepărtat, ori au schimbat prea mult raportul notelor din notiunea existenței în prezent față de trecut. O singură posibilitate mai există. Aceasta este înmulțirea producției. Este atât de clar acest adevăr și atât de logică până la evidență concluziunea încât cred de exclusă o altă posibilitate, ar trebui numai să dau o explicație mai concretă, pentru cei care nu înțeleg ce vreau să spun și aceasta,

(Va urma.)

Anomalii.

Se svonește că în curând vom fi înzestrați cu încă câțiva Secretari de stat (miniștri).

Ministerele actuale nu sunt în stare să rezolve toate chestiunile câte le vin și de aceea ele se divid în două sau trei alte ministere ca doar vor prividi munca.

Este și aceasta un fel de a soluționa lucrul, dar nu cel mai nimerit și anume din două puncte de vedere. Mai întâi pentru funcționarea fiecărui minister nou creat, trebuiesc o droaie de directori generali, directori simpli, șefi de birou, subșefi, secretari generali și secretari simpli, dactilografe simple sau descompuse adică alte zeci și sute de milioane pentru oficiosul de buget, care și așa e destul de prost cârpit, mai ales prin părțile privitoare la salarii. Cu sistemul acesta avem să ajungem să avem mai mulți miniștri, de cât toată Europa la un loc. Va fi un mijloc de satisfacut veltățile unor parizani rămași fără posibilitatea de a angaja dactilografe gingirlii, dar la nici un caz nu va fi un mijloc de echilibrarea bugetului și nici un mijloc de a ușura sau grăbi rezolvarea chestiunilor de rezort.

Atâta vreme cât serviciile publice din provincie, vor trebui să fie obligate chiar pentru cumpărarea unei măhuri să raporteze ministrilor și să nu poată isprăvi din proprie inițiativă și pe proprie răspundere nici un fel de act, adică atât cât pentru fie care nimic serviciile publice vor fi nevoite să trimită și se primească dosare întregi la și de la centru, răul nu se va îndrepta.

La ce mai sunt buni șefii oficiilor și slujbașii din provincie, dacă ei nu pot rezolva fără ministerul respectiv nici un fel de act.

Nu au ei oare priceperea și răspunderea necesară să rezolve actele care se țin de oficiul lor?

Credem că da. Ministerele dau numai di-

rective de principii, iar cazurile separate le rezolvă pe loc autoritatea competente. Nu s'ar mai întârzia cu lunile și anii soluționarea atâtor chestiuni care întârzie prin arhivele ministerelor. Slavă Domnului șefi de oficii avem toți titrați academici ca și prin ministere, deci oameni cu pricepere și cunoștințe destul de vaste pentru a li se acorda încrederea necesară.

S'ar scuti cu sistemul acesta și bugetul de cheltuieli inutile și publicul de încurcături ce aduce după sine faptul că pentru toate nimicul hârtiile trebuie să rătăcească pe la ministere.

Aceiași soluțiune care o aduc diferitele departamente ar fi adusă și mai la timp și poate și în mai bună cunoștință de cauză autoritățile din rovincie.

Acei care au fost o singură dată în Capitală, au putut vedea exodul unei populațiuni întregi venită după afaceri bogatele care zac uitate prin ministere, dar care ar fi putut fi rezolvate, dintr'un condei, cum se zice în localitatea din provincie de unde cetățeanul trebuie să plece pentru a face coadă pe la ușile ministerelor, unde funcționarii nici nu pot să lucreze din cauza audicuțelor.

Ferice Lor!

Se vorbește, că în prea fericita noastră țară românească, după statisticile din urmă, s'ar afla peste 100 mii de archimilionari (bogătași cu averi de mai multe milioane). Apoi mai zică lumea, că țara noastră nu este bogată, când la tot cam atâți funcționari pârliți de mizerie, avem tot-atâți archimilionari, afară de pleiada unimilionarilor. Ei, ce să-i faci? Ploaea crește ciupercile pentru luptătorii de ieri, de pe cele fronturi, iar războiul a crescut milioanele unora.

Am fi însă curioși să cunoaștem și noi elixirul acela miraculos, cu ajutorul căruia, pe lângă muncă cât de intensivă fie ea, în timp așa de scurt, să ajungi milionar, mai ales când înainte de războiu erai înglodat în datorii; apoi ar fi interesant să se mai știe, că acești fericți muritori (dacă se pot numi atare) în ce măsură contribuiesc la cheltuielile obștești ale țării, ale culturii poporului și carității, în raport cu milioanele lor, crescute ca ciupercile după ploaea caldă de vară.

Ferice Lor în Canaanul Europei!

Cărăbuș.

LOCALE.

Aflăm, că licitația celor 100—120 vagoane de lemne ale orașului, publicată pentru ziua de 14 l. c., nu a avut succesul dorit, nefiind ofertele intrate acceptabile. Ne întrebăm, oare nu s'ar face un câștig și o economie mai bună pentru oraș, dacă din acele lemne, ar prevedea școalele, a căror prevedere cade tot în sarcina orașului, și a nu le lăsa la discreția jupânilor speculatori, cruțându-se astfel din buget o sumă destul de considerabilă, care ar rămânea în favorul orașului și nu în buzunarul culării speculant. Apoi s'ar mai putea vinde aceste lemne funcționarilor, cu un preț tot așa de bun ca cum s'ar vinde prin licitație. Prin aceasta s'ar ajuta mult funcționarilor, căci ceia-ce merge în buzunarul speculantului, care eventual ar cumpăra aceste lemne, ar rămânea în buzunarul lor. Apoi noi credem, și că orașului nu-i este indiferent, că cine câștigă la lemnele vândute de el, funcționarul sărac sau speculantul milionar. S'ar mai putea vinde apoi populației, care în schimbul impozitelor destul de considerabile, ce plătește orașului, atât ar aștepta și ea, ca cel puțin când se poate, să ajungă la ceva mai ieftin. Prețul oferit prin licitație sigur se va ajunge și prin vânzare la particulari, ba poate mai bine. Pentru ce să câștige un speculant, când — deși mai puțin — dar poate câștiga orașul?

Pentru-ce este așa de necesar ca aceste lemne să se vândă chiar prin licitație? Pentru-ce?
Cărăbuș.

SĂPUNUL
de Loaleta
ELIDA
are renume
mondial

12-7

?? 4 NOEMVRIE ??

Dacă ar fi avut uneltele, ar fi câștigat el atât cât să le țină și să aducă și doctorii pentru bolnavă. dar așa...

O tuse seacă ce venea din bordei, alungă gândurile lui Călin. El se scula pripit și se bagă înăuntru. Femea tușea sec și repetat, cu sughituri adânci de parcă acu, acu, trebuia să se înădușească.

Bărbatul se așeză pe marginea patului și dându-i să și ude buzele cu o ceașcă de apă, tusea se mai potoli și femeia mai liniștită, se uita zâmbind la dânsul.

— Te doare rău Dodo?

— Nu Căline! Numai când tușesc mă ține iaca-ici, parcă ar fi bătut un cui. Și femeia duse mâna între spete, spre a-i arăta locul unde o durea.

— Știi ce Dodo!

— ?

— Mă duc la târg, să ți aduc doctorii!

— Cu ce... cu ce să le plătești?

— Păi, a plouat eri toată ziua și cred că au crescut bureți în pădure. Culeg o traistă și mă duc cu ei la târg. Îi vând și cumpăr doctoriile. Și fața lui Călin scăpat de moarte în război, pentru ca să vadă murind de foame nevasta

acasă, se luminează de bucurie că găsise mijlocul să o ajute.

Gheorghe Călin își puse pălăria, aruncă sumanul pe un umăr, înodă baerele traistei în vârful bățului și eși îndreptându-se spre pădure. Erau mulți bureți, căci abia intrase în marginea pădurei și iată unul mare și frumos. Abia l'a rupt însă și l'a băgat în traistă și cineva răcnește la dânsul:

— De ce furi măi țiganel!

— Nu fur nimic bade Toadere, — zise Călin pădurarului, care se aptopia grăbit, la niște bureți vrea să duc la târg, ca să cum...

— Cum nu furi măi? Dar buretele ce ai pus în traistă, de pe moșia tatălău este? Nu știi că e oprit. Dă traista încoace și hai cu mine la primărie. Am să-ți fac proces de controvenție.

— Da fugi deacolo bade Toadere, că doar n'am furat nimic. Ia niște bureți, care și așa putrezesc de pomană aici.

— Cum n'ai furat măi! Ce ai să mă înveși pe mine! Ai furat bureți din pădurea statului și eu am să-ți fac proces. Dă traista!...

— Îraca'n de mine bădică, doar nu ții face păcat, pentru un burete. Iacă iați buretele și lasă-mă în plata lui Dumnezeu. Eu nici n'am știut că e oprit.

— Nu, băete. Nu merge așa. Eu sunt funcționar la stat și statul pe asta mă plătește pe mine, ca să-i păzesc averea. Ai să mergi cu mine la primărie, că de nu, te dau pe mâna jandariului.

Călin se scărpină după ceafă și văzând că n'are încotro, porni cu pădurarul înapoi spre sat.

În primărie dau peste primar. Contravenție și iar contravenție. Între timp întră și jandarmul.

— Da ce-i bade Toadere?

— Iacă am prins pe țiganul ăsta în controvenție de furf la ciuperei, d-le plutoner și l-am adus să-i facem proces.

— Așa!!! Da bine mă cioroiule abia veniși și te-ai și apucat să-mi faci dizordine în comună?

Ce crezi că aici merge ca pe acolo pe unde ați fost voi, la război? Aici ori eși om de treabă, ori te ia mama dracului. Și zicând, îi cârpi lui Călin o palmă, de-i scapără pe dinainte.

— Da n'am făcut nimic d-le jandarm — cercă să se apere Călin, buimăcit de încurcătura în care se văzu intrat.

(Va continua.)

Din județ.

Suntem informați că la parchetul tribunalului Deva, s'ar fi depus de către Administrația Financiară a județului nostru, un dosar privitor la o defraudare săvârșită de un perceptor fiscal.

Mai suntem încă informați, că de și fraudă este constatată cu acte în regulă, prin urmare complet dovedită, perceptorul și acum se primblă liber, cu toate că locul unde el se găsește este cunoscut.

Intrebăm parchetul deocamdată, numai dacă are cunoștință despre acest fapt și vom reveni cu date mai precise.

CULTURALE

Răboj perdut.

De: AL. MĂNCIULESCU.

I se năzărise lui chiar de atunci, că cu Ilinca nu prea era lucru curat. Ba-i spusese și mănăsii bănuiala lui, dar aceasta bună la suflet cum era, tol ei îi fusesse parte.

S'o fi socotit poate bătrâna că ce se mai pue pae peste focul aprins și l'a liniștit cu vorba, dar desigur că și ea știa cele ce-i povestea lui că fusese între Ilinca și Matei mai înainte ca s'o ia el de nevastă.

Așa-i când nu ascultă omul un stat bun. Îi spusese doar toți din sat, că nu e bine să te însori de cât cu fată din satul tău. Pe acestea le cunoști și le știi pe fiecare ce-i poate osul. Așa-i trebuia cap sec ce-a fost. Ilinca era mai frumoasă de cât toate fetele din satul lui, ba în multe saturi dinprejur nu i se putea găsi pereche, dacă era vorba de frumusețe, dar tocmai de asta ar fi trebuit să știe el, că era poftită și de alții și de femeiace știi..... poale lungi și minte scurtă.

Dar și lumea asta-i așa nu știi cum. Îți spune că apa clocotită frige, după ce te-ai opărit dealbinelea, Cât a umblat după dânsa vreme de aproape un an mai înainte de a se însura, nu a venit nici unul să zică nici pis, iar după însurătoare toate babele parcă anume-l pândeau pe la răscruci și l'asteptau să-i spue, ba că a auzit, ba că i s'a spus... Ce era să mai facă atunci?

O făcuse și era bun făcută. Nici nu prea pusese el nu-i vorbă vreun temei pe ce zice satul, căci era om cu destulă judecată pentru a ști, că mulți din aceia care bârfeau pe socoteala Ilincai, aveau rude printre fetele din sat, care nu puteau mistui pe această venetică, care le luase pe cel mai chipeș și mai înstărit dintre flăcăi.

De când era cu dânsul Ilinca, era destul de cuminte și nu-i dăduse prin nimic a bănuia cătuși de puțin, dar mai înainte de a o lua ...de, cine știe.

Frumoasă cum era, toți ochii erau țintțiți pe dânsa și nu-i de mirare să fi greșit.

Gura lumii numai pământul o astupă își zisese el până acum și se păzise să amintea-scă Ilincai ceva din cele ce auzea sau bănuia.

La drept vorbind ce ar fi putut să-i spună, căci toate iscodirile lui asupra celor ce se șopteau, nu duseseră la nici un rezultat. Că vorbise și răsese și ea cât fusese fată cu unul și cu altul, sau că Matei ajunsese chiar să-i ia odată batistă la horă.

Asta era însă tot. Care fată nu vorbește și nu râde cu flăcăii? Acum însă, ar fi trebuit să fie cineva orb sau fermecat, pentru a nu vedea că gura satului avusese dreptate.

Vra să zică treisprezece săptămâni până la sfintele Paste, șase săptămâni până la Rusalii, de la Rusalii la Sântilie șapte săptămâni, până la ziua Crucii alte opt, ar fi trebuit adică să nască tocmai târziu pe la ziua Sf. Paraschiva.

Acum vra să zică ea a născut la două săptămâni după ziua Crucii, de atunci a trecut o lună și părintele Gavrilă n'a mai slujit de ziua Sfintei Paraschiva.

Adică Ilinca a născut băiatul, pe puțin cu o lună mai înainte de termen, asta este cu ochi și cu sprâncene și nu trebuie omul să mai întrebe de unul și de altul, pentru ca s'o știe. Iată-te și cu pui de cuc în vatră își completează Gheorghieș Fătu gândurile de mai sus, care-l necăjeau acum cu atât mai cumplit cu cât chiar de la însurătoria lui cu Ilinca, o temuse până și de umbra ei.

Oftând, Fătu își luă căciula, svârli sumape umărul stâng și fără să-l mai tragă pe măneci eși trântind ușa.

Când fu în mijlocul ogrăzei se opri. Îi venise în gând. Adică de ce nu s'ar întoarce înapoi în casă și s'o întrebe pe Ilinca. Ea nu-l mințise nici odată de când trăiau amândoi și poate că îi spune adevărat.

Proștii, se răsândi el îndată. Doar n'avea să-i spună chiar ea ca trăise de fatăcu alicineva.

Necăjit, își infundă căciula mai pe ochi, rupse o unia din gard pentru câini și eși pe uliță. Unde să se ducă acum să-și plângă amarul, de cât la maicăsa. Porni într'acolo, dar se răsândi. Mănesa în mai spusese el odată chiar după ce se luaseră de spre cel ce auzise și bănuia și ea îl luase cu vorba spunându-i să nu se potrivească la minciuni și să-și strece casa.

Bătrâna ținea la ale ei și nu i-ar fi plăcut ca feciorușău să și facă de răs casa, pentru niște vorbe. Ea trăise și-și crescuse copii în cinste și omenie și greu i-ar fi căzut acum să vadă că copilul ei s'a însurat cu o femeie care să le facă neamul de batjocură.

Așa fiind, chiar dacă și ea ar fi crezut la fel cu dânsul, tot ar fi încercat să-l facă să creadă altfel pentru ca să nu-și strice casa.

Și chiar dacă i-ar fi dovedit așa cum făcuse el socoteala, că copilul nu este al lui și că deci ea a trăit și cu altul mai înainte de cununie și atunci ea tot nu l'ar fi lăsat să se despartă. O știa el. Auzea parcă cum i-ar fi zis:

— Tinereți maică! Iartă și tu și nu fi mai fă casa de răs. O fi greșit, de, ca o minte slabă de fată ce a fost, dar iată acum e cuminte și gospodină și așa și pe dincolo.

Și dacă bătrâna ar fi zis nu, nici el nu putea eși din vorba ei.

Mai bine să nu se mai ducă la dânsa și se

întoarce din drum. Unde să se ducă atunci? Acasă, nu se duce căci parcă i-se întunecă înaintea ochilor, când vede odrasla altuia, în așternutul și supt adăpostul lui.

— A dracului muere! zice el cu glas tare și răsunetul vocii îl trezi din gânduri și-l făcu să se uite speriat împrejur.

— De nu l'ar fi auzit cineva. Atât i-ar mai trebui. Să-l audă oamenii vorbind singur pe uliță. Toți i-ar zice că-i fermecat, gândi el și grăbi pasul.

Așa nu mai merge, își zise Fătu. Am să mă duc la părintele Gavrilă să-l întreb cât mai avem până la Sfânta Paraschiva. S'au mai văzut cazuri când copilul s'a născut și mai înainte de velea cu o lună ba și cu două. Numai că al lui era voinic și gras, nu era deci stărpitură.

Tot gândind și mergând în neștire, Fătu se pomeni fără să vrea în cârciuma lui moș Anghel.

Cu atât mai bine, gândi el. La un pahar de băutură, omul mai uită necazul.

— Cu noroc, moș Anghel! se adresă el cârciumarului.

— Noroc Gheorghieș, taică.

— Singur? moș Anghel.

— Ba! Mai sunt dincolo în odaie al de Petrișor și primarele.

— Adu-mi și mie o cinzeacă moș Anghel, că nu știu ce am de mi-i cam frig.

Fătu intră în odaia unde primarul și Petrișor ședeau la taifas dinaintea unei ulcele cu vin.

Mai din una, mai din alta, inimile se deschid și vorba prinde șir dinaintea unui pahar și Fătu se gândi că până la părintele Gavrilă, ar putea afla și de la primar cât mai este până la Sfânta Paraschiva.

Când omul are o meletehnă, socotește că toată lumea o cunoaște și de aceia Fătu se gândi să aducă vorba de Sfânta Paraschiva mai pe ocolite.

(Va urma.)

In atențiunea cetitorilor noștri.

Având în vedere speșele mari ce avem cu editarea gazetei, sunt rugați cu insistență toți acei On. Domni și Doamne, cari primind gazeta noastră, nici până azi nu au achitat încă costul abonamentului, să binevoiască a achita acest cost, trimițând banii la adresa Administrației. Deva, Str. Regina Maria Nr. 12.

— Știri dela cinema „Amor“. In zilele de 25 și 26 l. c. Sâmbătă și Duminică se va rula filmul „Parisul subteran“, dramă aventuroasă în 6 acte pusă în scenă după romanul lui Eugen Sue de Axtur Teuber, în rolul principal cu Eva Evi. In ziua de 30 Oct., Joi se va inscena filmul, „Vineri seara“ realizarea romanului lui D. Szomoray în rolurile cu Eva Szuhanyi. In curând se va pune pe film extraordinara dramă aventurieră „Fii Satanei“ în două părți.

ORIGINALUL

Săpunul Schicht Marca „CERB“

păstrează prețioasele Dv. rufe.

Orfanul de pe Argeș.

De ce să nu' l mănânce păduchii și pe el
Doar' tată-s'o 'n tranșee a fost mîncat la fel?
De ce să n'aibă'n spate cămașa neagră ruptă
Doar tată-s'o purtase la fel cămașa'n luptă?

Sunt muți orfanii țării, da mulți-adevărat,
Căci mulți s'au strâns eroii sub steag desfășurat.

Când au murit aleșii în zăriștea albastră
Pe copilașii casei i-au dat în seama noastră
Și'n clipa când în luptă au fost uciși de schijă
Au adormit în pace și fără nici o grijă.

Pe când urla furtuna în porți la Mărășești,
Sta, gloria Moldovei la umbra unei căști
Și 'nfrigurați de spaima ce ne-a adus-o moartea,
Că nu știa de-i scrisă cu alb sau negru cartea
Vieții noastre-sigur, de-ar fi cerut eroul
Să tragem la tînjală, ne-au fi 'njugat ca bou
Și pielea despuiată o dam lui în tranșee
Doar sufletul, atîta, din noi, să nu ni-l iee.

Azi viforul nu bate, și-avem în țara soare,
Lumina lui coboară în România Mare.
In zarea aurită de suflu primăverii
Stau înșirați eroii, ai țării și-ai durerii,
Căci fluturând stindardul al patriei preasfinte
Au înălțat în zare hotarul de morminte.

Dar ne-am călcat cuvîntul cel dat în vremuri grele,
Noi am uitat fiorul de foc și de oțele.
Plămînul nostru are atîta aer bun,
Nu-l mai înecă gaze și pulbere de tun.
Ne adumbrește steagul hotarelor mărite
Surâde primăvara cu zile primenite.

Noi am uitat orfanul pe râul Argeș, sus,
Ne-am dat toți stricăciunii și vrajbei ne-am supus
Mizeria își prinde orfanul în gâtleej
Pe când îmbogățitii se plimbă val- vârtaj,
Aruncă pumni de aur pe sticle de șampanii
Căci nu știu ce-i trînzea grozavelor campanii
Dar știu ce-i lăcomia adâncei subterane
In care 'ți urlă 'n brațe, atâtea, șobolane.

Eu am văzut pe stradă frumoasele cochete
Cu pantahuza 'n mână din ochi făcînd șirete,
Umblînd după pomană își poartă pontofierii
Ca doi hulubi ce- aleargă de când s' arată zorii
Grăbiți din ușă 'n ușă, grăbiți din casă 'n casă,
In vreme ce foșnește belsugul de mătasă
Sub rochia făcută anume să le scoată
Ațățătoare forme de carne undulată.

Eu am văzut pe ziduri reclame afișate
Cât ușa de biserică și toate colorate
Că peste-o săptămână va fi la domn' prefect
Un ceaiu dansant ce strînge un public mai select
In scop de binefaceri, anume pentru ce?
Îți spune comitetul că pentru I. O. V.

O, ceaiul, care fierbe închis în samovar,
Ar întrema viața, băut dintr'un pahar,
Orfanului pe Argeș ce 'n patul gol bolește,
Și tremură și geme și plînge și tușește!

O, tînră pereche ce lunecînd dansează
Se strînge atît de-aproape, se mîngăie, visează
Dar sus pe râul Argeș orfanul e uitat,
Nu-i mână să-l desmierde, nici guri de sărutat.

Cînd umbrele cocoară din vîrfurile sure,
Invăluind în taină și sate și pădure,
Din cripta dela Argeș, Voivozii se desteaptă
Purtînd pe cap cunună și sceptru'n mîna dreaptă,
Tăcuți se furișează, ca nimeni să nu-i știe,
Că sunt veniți în lume din larga vecinicie,
Inmărmuriți și se uită cînd văd pieriți orfanii
Și blestemînd prezentul și faptele Satanii,
Se 'ntorc în cripta veche, acolo și au divanul
Și 'n urma lor își țipă mizeria orfanul.

Popa Iancu.

INFORMAȚIUNI.

— Joi în 16 l. c., fiind serbată aniversarea
nașterii A. S. Principele Carol, moștenitorul
tronului, la Tedeumul ținut în biserică ort.
din loc au luat parte reprezentanții autorită-
ților, armatei și elevii școalelor.

— Concertul artistului de pian, d-l Leo
Freund se va ține în teatrul Orășenesc, în 4
Nov. ora 9 seară, cu un program ales din cei
mai vestiți autori, ca: Beethoven, Schumann,
Grünfeld, Debussy, Liszt, Chopin, Sibelius și
Brahms, promițînd astfel publicului o adevă-
răată serată artistică plină de farmecul celor mai
clasice compoziții muzicale. Bilete se pot pre-
nota la librăria „Hirsch“.

— In zilele de 25—30 Nov. se va face con-
trolul militar pentru bărbații de pe teritorul
orașului Deva.

— Sinucidere. Individul Adolf Schwarzen-
berg din Orăștie, în etate de 73 ani, s'a sinu-
cis prin strangulare. Cauza mizeria pe care nu
o mai putea suporta.

— Poliția din Lupeni a pus mîna pe indi-
vizii Aron Tibian și Al. Borbely, cari au comis
mai multe spargerii prin împrejurime.

— Crimă lângă Orăștie. Tinerul Vasile Bru-
daru din Orăștie, pecînd se reîntorcea cu că-
ruța din comuna Pricaz, unde fuse-se să-și cer-
cezeze logodnica, a fost atacat de indivizi ne-
cunoscuți și omorât mișelește, măcelărit fiind
cu cuțitele.

— Deces. Vineri, în 15 l. c. a încetat din
viață notarul cercual din com. Sârbi, Ludovic
Szöcs, în etate de 50 ani și 23 ani de funcțiune.

— Profesorul Mănculescu predă lecții.

— Meseriașul blănar Borza, stabilit de curînd
în orașul nostru, execută lucrări promp și foarte
conștiincios. Il recomandăm publicului, ca pe
un industriaș român de încredere.

— Vrei să nu încărutești? Folosește vestitul
Regulator de păr „CARBORIU“ care după scurtă
folosință îi redă părului culoarea originală. Ung-
sticla 25 lei. Prepară: Farmacia lui Aladár Erős
Deva.

— Doamnă predă lecții în limba Franceză.
Str. Aurel Vlaicu 19.

42 1-10

31 1-1

De vânzare ocazional cu 380.000 lei un
cazan 250 H. P. cu stăbila
120 H. P. foarte bună. Preț foarte avantajos.
Doritorii a se adresa Teofil Dobritoiu Brănișca.

43 1-1

**O caldă de negustor inițiat
în fierărie și sticlăria ne-
cesară edificilor găsește aplicare
imediată la Isac Neumann.
Se cere cunoștința limbii
române și germane.**

Edict și condiții de licitație.

Aduc la cunoștința publică, că conform ho-
tărîrii comisiei falimentare din 2 Iunie 1924
și decisiunilor Tribunalului din Deva de sub
Nr. 1894/46 și /47—1915 creantele inventari-
zate sub poz. 204—207. 210—214. 216. 217.
219—222. 224. 226. 228—233. 235—249. 251—
263. 265—291. 293—297. 300—305. 307. 309—
318. 321—332. 334. 335. 337—340. 344—348.
351—356. 359. 361—364. 366—372. 374—378.
381—384. 386—395. 397—403. 405—407. 410—
414. 416—431. 433—439. 441—448. 450—
459. 461. 464—468. 471. 473—476. precum și
cele de sub poz. 478—481. 484. 486. 487. 489.
491. 492. 495. 497—500. 502. 503. 506—
509. 511. 513—516/a. 518. 520—540. 544—
552. 554. 555. 557. 560—562. 564—572. 574—
582. 584—586. 588. 589. 591—597. 599—
610. inventarului falimentar și cari formează
proprietatea masei falimentare „vb. Băró Ke-
mény József Hungária Gépgyár r. t. felszámolás
alatt“ firma din Deva și a căror valoare totală
este de 455963 cor. 20 fil. egal 227981 lei 60
bani, precum și un manograph inventarizat sub
poz. 34 cu prețul de estimație 600 cor. egal
300 lei se vor vinde în Deva la 30 Octomvrie
1924 orele 5 p. m. în biroul advocațial al sub-
semnatului massacurator prin concurs de oferte
închise în scris sau într'o poziție, sau creantele
într'o poziție separată și manographul tot într'o
poziție separată, cu următoarele condițiuni:

1. Prețul de strigare a creanțelor este 227981
lei 60 bani, iar a manographului 300 lei.

2. Cei ce doresc a participa la licitația sunt
datori să depune la mîna subsemnatului mas-
sacurator pînă la data de 30 Octomvrie 1924
orele 4 p. m. ofertele lor închise în scris îm-
preuna cu 10 % din prețul de strigare
drept titlu de vadiu în numărul sau în efecte
potrivite de vadiu. Vadiul se va socoti în pre-
țul de cumpărate.

3. Creantele cari se vor licita, se vor vinde
și sub prețul de strigare celui, care va promite
cel mai mult.

4. Comitetul falimentar va fi îndreptățit, ca
să aleagă cu deplină libertate între ofertele în-
trate și chiar să nu accepte nici una, avînd
drept apoi și la aceea, că în locul și timpul
mai sus indicat să vînde, neglijînd ofertele
închise în scris, atît creantele, cât și mano-
graphul prin licitație orală.

5. Cumpărătorul e obligat să solvească imedi-
at prețul de cumpărare în numărul la mîna
massacuratorului, și dacă n-ar satisface aceasta,
licitația se va continua sau ținea mai tîrziu pe
cheltuiala și pericolul dînsului pe lângă pier-
derea vadiului, fiind obligat să restituie masei
falimentare peste spesele noii licitațiuni drept
dauna și diferența ce s-ar arăta între prețul de
cumpărare oferit de dînsul și prețul de cum-
părare mai mic, ce se va oferi la licitația a doua.

6. Massa falimentară, comitetul falimentar și
massacuratorul nu iau garanție sub nici un
titlu în ce privește existența și incassabilitatea
creanțelor, nici în privința bunei stări a ma-
nographului.

7. Toate taxele după cumpărare cad în sar-
cina cumpărătorului.

8. Inventarul falimentar precum și mano-
graphul pot fi inspectate în biroul advocațial
al subsemnatului massacurator între orele 4—6
p. m. a fiecărei zi de lucru.

Deva, la 18 Octomvrie 1924.

Dr. Glück Ede avocat,

ca massacuratorul firmei: „vb. Băró
Kemény József Hungária Gépgyár
r.-t. felszámolás alatt“ din Deva.

44 1-1

In atențiunea fotografiilor
și a amatorilor!

Articli noi pentru fotografiat, plăci
și tot felul de recvizite importate
pentru sezonul de primăvară au
sosit și se află de vânzare cu pre-
țuri de fabrică mai eftine de cât
până acuma la librăria

V. LAUFER, DEVA.

De vânzare

un contra-bass, un
cello și o brace.

Toate vechi și cu tonuri foarte plăcute.
Adresa la administrația ziarului.

STAMPILE

DE ARAMĂ ȘI CAUCIUC, STAMPILE
DE CIARĂ, VIGNETE GRAVATE,
TABLIȚE DE EMAIL ȘI
STAMPILE DE OȚEL

primește spre executare
precisă și cu gust și
liferează în timpul
cel mai scurt

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA

V. LAUFER, DEVA.